
YUNANİSTAN HALKINDAN İKİ MESAJ - 20 HAZİRAN 2012

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Yunanistanda tekrarlanan meclis seçiminden, sıkı ekonomik tedbirleri destekleyen Yeni Demokrasi galip çıktı. Bu partinin yeni hükümeti kurabilecek durumda olması nedeniyle ise, Yunanistanın Avro Sahasından çıkabileceğine ve bir ekonomik depremin yaşanabileceğine dair endişeler en azından geçici olarak ortadan kalktı. Seçimle birlikte, Yunanistanda haftalar süren siyasi kriz de sona eriyor. Ancak yeni hükümetin ciddi boyutlara varan ekonomik sorunlarla ve yeni protesto gösterileriyle baş edip edemeyeceği merak ediliyor.

Yunanistan seçimi sadece bu ülkenin değil, genel olarak Avrupa gündeminin özel haberi idi. Nedenine gelince, Yunanistanın avrodan vazgeçebileceğine dair söylentilerin bile para piyasalarına olumsuz yansımaları oluyordu. Bu yüzden, Yunanistanın borç krizinin yönetimi dünya ekonomisi açısından da önem arz ediyor. Ekonomik krizle birlikte yıldızı parlayan ve sadece üç puanlık farkla ikinci sırada kalan aşırı solcu Syriza, genel olarak IMF ve diğer Avro Sahası hükümetlerinin kurtarma kredileri karşılığında dayatılan derin harcama kesintilerinin reddedilmesi gerektiğini savunuyor. Bunun dışında Syriza iktidar olması halinde planlanan 50 milyar avroluk özelleştirmeleri durdurmayı, bankaları millileştirmeyi ve ücret ile emekli maaşlarda bazı kesintilerden vazgeçmeyi de taahhüt etmişti. Bu tür uygulamalar ise Yunanistanın Avro Sahasından çıkartılmasıyla sona erecekti. Böyle bir senaryo ise sadece AB ülkelerini değil, Yunanistan halkının bir kısmını da korkutuyordu. Neticede, seçmenlerin bir kısmının bu korku nedeniyle Yeni Demokrasi ve PASOKa oylarını verdi. Hâlbuki bu iki parti Yunanistanda mevcut ekonomik krizin yaratıcıları olmakla suçlanıyor.

Aslına bakılırsa tekrarlanan seçimler de Yunanistan halkının, uygulanmakta olan sıkı ekonomik tedbirlerin desteklenmesi konusunda bölünmüş kaldığını gösteriyor. Ancak geçen seferkinden farklı olarak tekrarlanan seçimde halkın daha uzlaşmacı bir mesaj verdiğini de söylemek mümkündür. O da Yunan halkı ülkelerinin Avro Sahası içinde kalmasını istediğini belirtti. Ancak, alınan milyarlarca avroluk kredi karşılığında dayatılan sıkı ekonomik tedbirlerin gözden geçirilmesini de talep ediyor.

Hatırlatmak gerekirse, 2010da Yunanistana yardım niteliğinde 110 milyar avro tutarında bir kredi paketi sağlanmıştı. Bunun karşılığında ise Yunanistan hükümeti kamu kesimindeki maaşları kesmek, kamu istihdamını azaltmak, emekli maaşlarını indirmek ve kapsamlı vergi artırımları yapmak zorunda bırakılmıştı. Ne var ki bu yönde izlenen daraltıcı politikalar istenen sonucu vermedi ve ülke 2012 yılında 130 milyar avroluk ikinci yardım paketi almak zorunda kaldı. Bu arada, Yunanistanın borcunun 107 milyar avroluk bir kısmı silinmiş oldu. Mevcut borç yükü ve uygulanması gereken sıkı ekonomik tedbirler yüzünden Yunanistanın yeni hükümetinin işi hiç de kolay olmayacaktır. Örneğin, son kredi anlaşmasında taahhüt edilenler doğrultusunda, hükümet çok kısa sürede ilave 19 milyar dolarlık harcama kesintisine gitmelidir. Bir önceki hükümet,

kredinin yeni dilimlerinin alınamaması durumunda, Yunanistan devletinin 20 Temmuz 2012de parasız kalacağı uyarısında bulunmuştu.

Yunanistanın yeni hükümeti büyük ihtimalle ekonomik tedbirlerin bazı unsurlarının kreditorlerle yeniden müzakere edilmesini deneyecek. Ancak Avrupanın bu alanda Yunanistana olan baskısını azaltıp azaltmayacağı belirsizdir. Genel olarak, Yunanistandan talep edilen reformlar konusunda bir tavizin gelmesi pek beklenmiyor. Ancak, söz konusu reformların uygulanmasına ilişkin bazı koşullar müzakerelerle gözden geçirilebilir. Gerçi, hükümet alınan kredilere ilişkin bazı kolaylıklar elde etmeyi başarsa bile, ülkede mevcut olan ekonomik sorunlar nedeniyle ciddi sıkıntılar ile karşı karşıya kalacaktır. Nitekim Yunanistan halkı son beş yıldır gittikçe ağırlaşan ekonomik krizle yaşıyor. Yunanistan ekonomisi ise bir çeşit kısır döngüsüne yakalanmış bulunuyor. Şöyle ki kemer sıkma önlemleri ekonomiyi durgunluk içine sıkıştırdığı için, Yunanistanın borcunu geri ödeme gücü daha da zayıflıyor. Özel tüketimdeki düşüş, kamu harcamalarındaki daralma ve sabit yatırımlardaki azalma nedeniyle ise, Yunanistan ekonomisinin 2014ten önce pozitif büyüme oranlarına geçemeyeceği öngörülüyor. Geline nokta işsizlik oranı yüzde 22ye dayanmış durumda. Önümüzdeki döneme KOBİlerin daha çok iş imkanı yaratabilmesinden ümit ediliyor. Yabancı yatırımcılara gelince, Yunanistana karşı temkinli yaklaşımları için son derece anlamlı nedenleri bulunuyor. Büyük yatırımcılar ise zaten Yunanistan gibi durgunlukta olan ülkeleri değil, ekonomik açıdan büyüyen ülkeleri tercih ediyor.

Yunanistana ilişkin yayımlanmakta olan olumsuz haberler gelen turist sayısını bile olumsuz etkilediği belirtiliyor. Diğer taraftan bitmek bilmeyen protesto gösterileri ve son zamanlarda derinleşen siyasi riskler de Yunanistan ekonomisini zorluyor. Kaldı ki yeni hükümetin ülkenin ekonomik sorunlarına çare üreteceğinin bir güvencesi yok. Bütün bunardan dolayı Yunanistanın daha uzun süre dünya gündemini meşgul etmesi bekleniyor.

Kaynak/Source: